

TRIBUNA

ABONAMENTUL
 Pe un an . . . 24 Cor.
 Pe jum. an . . . 12 "
 Pe 1 lună . . . 2 "
 Nrul de Duminecă
 Pe un an 4 Cor. — Pen-
 tru România și America
 10 Cor.
 Nrul de zi pentru Ro-
 mânia și străinătate pe
 an 40 franci.

REDACȚIA
 și ADMINISTRATIA
 Deal: Ferenc-utca 20.
 INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se ina-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Anunțarea votului universal.

In ședința de ieri a Camerei din Buda-
 pestă s'a petrecut un lucru de mare însem-
 nătate pentru noi: s'a anunțat în chip o-
 ficial proiectul votului universal.

Răspunzând unei interpelații a deputatu-
 lui socialist Mezőffy Vilmos, ministrul de
 interne, contele Andrassy a spus că în luna
 Martie ori mai târziu Aprilie guvernul va
 prezenta Camerei proiectul sufragiului uni-
 versal. Asupra principiilor fundamentale însă
 pe cari se va întemeia reforma, ministrul
 de interne a spus că nu se declară. Nu e
 în conformitate cu parlamentarismul, a
 zis, să se declare înainte de a fi reforma
 gata.

Înțelegem parlamentarismul pe care-l res-
 pectă deodată Andrassy, care până aci la
 noi nu s'a vădit încă. Să nu aducem alt
 exemplu pentru exemplul de față de par-
 laментарismul românesc elementar al
 nostru. Căci în România elementarul
 parlamentarism este încă în stadiul
 răspunsului la interpelații. Căci a căutat
 să spună că dătorie decât îngamfățul mi-
 nistrului de interne!

Acum ministrul vrea să fie în
 conformitate cu parlamentarismul. O știe
 el bine de ce și o știm și noi. In momen-
 tul când țara noastră va afla criminalele
 sale intenții de despozi pe cetățenii ne-
 maghiari de drept, precum bine o știe, că

poate se întorc aici de-a valma. Din mo-
 mentul acela s'a isprăvit cu pacea, cu lini-
 ștea, cu posibilitatea unei legiuiri, din mo-
 mentul acela intră în funcție jandarmul, care
 până atunci trebuie așezat în fiecare colț. S'a
 și îngrijit el d'aceasta, prevăzând în budge-
 tul anului viitor sporirea cu 800 a contin-
 gentului jandarmeriei.

Pentru Andrassy și pentru guvern deci,
 cu cât se vor da mai târziu la iveală pro-
 iectele, la cari clocesc de ani de zile, cu
 atât mai bine. Un interes ușor de priceput
 al guvernului, ca intervalul de agitație, ce
 se va naște în jurul acestui proiect, dela care
 toate păturile subjugate își așteaptă elibe-
 rarea — să fie cât mai scurt.

Dacă însă acesta este un interes al gu-
 vernului, al nostru este tocmai contrarul.
 Noi trebuie de pe acum să pregătim mas-
 sele, ca reforma să le aștepte de luptă,
 de rezistență. Căci mai poate avea cineva
 încredință că guvernul nu încercase să
 sărăcească țara noastră, să o împiedice să
 se dezvolte, să o împiedice să se ridice în
 dreptul ei și să se elibereze de sub jugul
 despozierei a națiunii noastre de posibilitatea
 ei de afirmare, de drept la viață. Un lu-
 cru ce-l face Andrassy poate să fie bun
 pentru noi?

Nimic mai simplu, mai puțin complicat
 și mai ușor ca alcătuirea unei legi asupra
 sufragiului universal, acolo unde intenția
 este curată, unde legiuitorul își pune de

scop aceasta. I-
 zile s'a făcut to-
 și a devenit fap-
 de ani de zile,
 capul, cum și i-
 care să semene
 să-și ajungă sc-
 obroc și mai de
 Acesta este sc-
 el îl urmărește
 ele: sufragiului

Că ce și cui
 tem și noi curi
 și ca cea ca A
 acestui guvern
 sat. Se va ve
 când Andrassy
 a Coroanei per-
 stria vedem că
 sperăm că Cor
 parte a monarh
 vreau de vrei

De astă data vom
 Pentru că acum ori ni-se va pregăti o nouă
 robie pe veacuri înainte, ori vom câștiga și
 ce-am pierdut. Tot românul să știe deci ca
 în Martie va începe lupta noastră cea mare,

luni de
 iscutat
 l. Aici
 își bat
 o lege
 lar car-
 fie sub-
 priților
 e care
 pe baz-

FOIȚĂ ORIGINE

Oglinda

De Alphonse Daudet.

La Nord pe țărutul Niemenului a sosit o Cre-
 oia de cinci-spre-zece ani, albă și roză ca o floare
 de migdal. Ea vine din țara colibrilor, adusă de
 vântul amorului...

Cei din insula ei îi spuneau: »Nu pleca de
 aici, aici e frig pe continent... Iarna te va omori!»

Creola nu credea în iarnă și nu cu-
 șta decât din băaturile răcoritoare; apoi
 stătută și nu se temea de moarte...

Acu... barcă sus în negurile Niemenului, cu
 avantajele sale, cu hamacul său, cu pologurile sale
 și cu o colivie cu zăbrele aurite, plină cu păsă-
 rele din țara ei.

Când bătrânul Nord a văzut că vine floarea
 aceasta pe care Sudul l-o trimetea într-o rază,
 inima l-a mișcat de milă; și cum se gândea că
 frigul mare să facă decât o îmbrăcatură din fe-
 lă și din colibrilii săi, și-a aprins îndată soarele
 său galben și s'a îmbrăcat de vară ca s'o pri-
 mească... Creola s'a amăgit; ea a luat căldura a-
 ceasta brutală și apărătoare a Nordului, drept o
 căldură dăinuitoare, verdețea aceasta eternă drept
 o verdețea de primăvară și atârându-și hamacul
 între doi brazi din fundul parcului, își face vânt
 cu avantajul și se leagănă toată ziua.

»Dar bine, e destul de cald la Nord» zise ea
 zâmbind. Cu toate astea o turbură ceva. De ce în
 țara aceasta cludată casele n'au verande? De ce
 sunt ziduri groase, aceste covoare, aceste ta-

pete? Sobele acestea de faianță, lemnele îngră-
 mădite în curte, pieile de vulpi albastre, manta-
 lele duble, blănițele din fundul dulapurilor, la ce
 pot să servească? Biata fetiță!... o să fie în cu-
 rând.

Într-o dimineață după ce se deșteaptă, Creola se
 simți cuprinsă de un fior. Soarele a dispărut și
 din cerul plumburiu, care alină jos, deasupra
 pământului cad încet fulgi de zăpadă, întinzând
 pe pământ un covor de pluș, alb, ca sub arborii
 de bumbac...

Iată iarna, iată iarna! Vântul suflă, sobele du-
 due. În colivii lor cu zăbrele aurite, colibrilii nu
 mai cripesc. Micele lor aripi, albastre, roze, ru-
 binii, verzi ca marea, rămân nemiscate și înmă-
 sarmenele păsări, să le vezi strângându-se unele
 în altele, amorțite și șgărite de frig, cu ciucu-
 rii lor fine și cu ochii ca o grămălie de ac. Jos,
 în fundul parcului, hamacul tremură îmbrobodit
 de chiciură și crăcile brazilor sunt ca niște ciu-
 buce de sticlă... Creola nu mai poate să iasă
 afară...

E frig...

Zgriburită lângă foc, ca o păsărică din colivie,
 își petrece vremea, privind la flacăra din sobă și
 își face soare cu amintirile. În căminul luminos
 și arzător își revede țara: cheiurile largi și bătute
 de soare, suncul care curge din inima trestililor de
 zahăr, boabele de mais plutind în pulbere de
 aur, apoi siestele de după amiază, stururile sub-
 țiri, lesele de pae, nopțile cu stele, muștele și
 milioanele de aripi care sbârâie printre flori
 și în ochiurile pânzei dela polog.

Și pe când vesează astfel dinaintea flăcării zi-
 lele de iarnă se înșiră mereu, din ce în ce ma-

scurte și mai negre. În fiecare dimineață, scoate
 câte un colibrul mort din colivie; curând nu mai
 rămân decât doi, cari se sbârlesc într'un colț,
 unul într'altul...

Azi de dimineață Creola n'a putut să se scoale.
 Ca pe o barcă napolitană de mahon prinsă în
 ghețele Nordului, frigul o strânge, o împiedică.
 E întunerec, căminul e trist. Pe o masă a pus
 pe geamuri o perdea grea de mătase fără lastru.
 Orașul pare mort și pe străzile tăcute, ploșul cu
 aburi, care mătură zăpada, fluieră jalnic... În patul
 ei, Creola ca să se distreze, face să lucească futu-
 rii cvartărilor și și petrece timpul uitându-se în
 niște oglinzi din țara ei, împodobite cu ciucuri
 din pene indiene.

Din ce în ce, tot mai scurte, tot mai negre,
 zilele de iarnă se înșiră una după alta. Între
 perdelele de dantelă ale pologului, Creola tân-
 jește, se stinge. Ceeace o înmestează mai ales,
 e că nu poate să vadă focul din pat. Iși pare
 că a pierdut a doua oară patria. Din timp în
 timp întreabă: »E foc în casă? — »Da fetișo,
 e foc. Căminul e plin de vâlvoare, n'auzi cum
 trosnesc lemnele?»

»Oh! să vad, să vad! Dar înzader se apleacă,
 flacăra e prea departe de ea; nu poate s'o vadă
 și asta o descurajează. Într-o seară însă, cum
 sta gânditoare și galbenă pe marginea pernei și
 cu ochii mei întorși către această
 flacăra neazută, amicul ei se apropie
 o oglindă de pe pat și i zise: »Vrei
 cul? el bine! așteaptă...» Și îngenun-
 chinea căminului, se încercă să-l
 oglindă, un reflex din flacăra magică
 »O vezi? — Nu! nu vad nimic. — N

me constituționale pentru sufragiu. Am așteptat atâta după aceea care vine acum guvernul, nu ci din porunca Majestății Sale iață acum că vine și ea trebuie să ne tragă pe sfoară și pe noi starea Sa, vom da mâna toți i demosteniții, ca să eluptăm un rsal, drept și general pentru toți entru toate popoarele cari alcă- și apăna cu sângele țara și

Mari scandaluri în Agram.

Sosirea banului. — Primirea. — Isbușirea scandalului. — Trăsările sparte. — Ouă clocite. — Incăierări groaznice.

Noul ban al Croației baronul gatul guvernului un mare și t intereselor croate a fost primit în gram așa cum trebuia: cu pietri și cu ouă clocite.

S'au spart geamuri și capete, și banul a descins nu la palatul banilor, unde și propusese, ci a scăpat la locuința sa particulară, care spre norocul lui este într'o stradă mică și strâmtă. Astfel o pățea întocmai ca fișpanul lui Kristoffy, Kovács la Detrefin: rămânea lat. Ungurii au crezut că numai ei sunt în stare să facă astfel de primiri, croații vor primi pașnici ceata de mercenari cari a fost alcătuită în Budapesta și trimisă să administreze pe poporul croat.

Iată ce se telegrafează despre scandalul mare ce s'a întâmplat cu acest prilej:

Încă înainte de orele două, un publicnumăros, toți funcționarii statului și oamenii atănători de aceștia au umplut peronul gării și așteptu sosirea trenului, care aducea pe noul ban, pe nou numiți fișpani și consilierii de secții. În fruntea funcționarilor de a ofișul banatului era lakša, consilierul.

În fruntea ofișerilor era generalul Gerla, comandantul corpului de armată, erau apoi Gra-paex și W.ndern episcopi, apoi Lorisca președintele camerei, baronul Rauch Gáza frățelul ho-

— Jos cu maghiaronul!
— Abzug trădătorul!
Dar banul nu se sperie, ci leși afară, se urcă într'o trăsură închisă și plecă din gară.

Înainte de a intra într'o altă trăsură mergea căpitanul poliției. Abia făcură însă câțiva pași, și deodată din toate părțile, amândouă trăsurile au fost încunjurate de popor, care a spart trăsurile, a aruncat cu pietri și cu ouă clocite în ele.

Ca să și arate curajul, banul ceru o altă trăsură deschisă zicând:

»Vreau să vad Zagrabal meu brav!
Dar nefind alta trăsură pe acolo, banul a trebuit să intre în oraș în acea trăsură spartă, ne- scăpând de furia mare a poporului decât prin goana mare a cailor.

Au mai fost sparte și lovite cu ouă clocite trăsuri ale lui Cernovics, locțiitor de ban și Gavranici, fișpanul din Cospici, precum au fost bătut cu ouă clocite toți funcționarii. De pe un curgea gâlbinișul de ou din creștet până în tălpi.

Groaza cea mai mare a produs-o faptul, că s'au aruncat rachete între cai, cari s'au speriat și-au început să fugă în goană nebună. Iar acest scandal s'a repetat pe tot parcursul trecerei banului, îndeosebi în strada Duga, se adunase public număros, care hulduia și arunca cu pietri, așa că a trebuit să vină poliția și cu puterea armelor să deschidă drum. A fost o încăierare groaznică, răniți și dintr'o parte și din alta sunt o grămadă, poliția a arestat o mulțime de inși. Aceleas scandaluri s'au repetat în strada Capușinilor, înaintea palatului Rauch, a cărui poartă publicul volă s'o spargă pentru a intra în curte să scape astfel de brulănișele poliției.

Seara banul a luat jurământul nou numiților fișpani și șefi de secție.

regulamentului... adusă... surprindere, preocupă toate cer- Chiar din punctul de vedere al rești situația este într'adevăr tragi- sparte cari au ajuns la guvern tra lui Tisza, regulamentul camerei, știrbească ei. Ce n'a putut ajunge c ei, prin Tisza iată ajunge prin

toștri compatrioți maghiari înghit... ire o scuză: *restrân- ace încontra croaților*... e un motiv, înaintea... z. Viena, drabanți, Cima-... ite, numai încontra națio-

acum patrioții în Budapesta. De ana cu care se precipită lucrul stau capul guvernelor. Acum se e noapte. untem curioși să vedem și noi izbâzilor ungurești.

asurzitoare umpluseră vazduhul, așa că nu se mai auzea nimic din ceace vorbea banul. Vă- zând că nu mai e chip de a vorbi, banul intră în sala de așteptare, unde generalul Gerlak li a- dresă câteva cuvinte.

Între acestea afară împrejurimea gării era ocu- pată de mulțimea mare a demonstranților, se auzeau strigăte de

soare și Lipova.
Tâșoara, 2/15 Ian. 1908
Dacă pe vremuri mai știne, s'a in... factorilor și întregului team... mult interes față de adunările... mului; cu atât mai mare în... tăzi, în aceste vremuri de...

Apoi primind deodată în ochi... Oh! o văd! zise veselă... zîmbind, cu două făcări în fun-

CEZII POPORALE

de *Iosif Chirescu*, Barliște.

Unza verde lemn domnesc
Il de doi ani se iubesc
Părinții nu-i voiesc,
mle chinuri poartă
Agostea nu și-o arată,
nândoi ard într'un loc
I nu pot sta la un loc

Ită-i țara și Ardealul
I-i fecior ca berlișteanul
ci la față vederos
ci la port așa frumos,
rliște e sat micuț
Dă-i față-i cu drăguț.

âte fete berliștene
oate-s flori și viole
sunt negre la grâncene,
oată țara de l'um

Fete așa nu-i afla,
Că au ochi fermecați
Ce străbat pân' la ficiați,
Iar gurița li izvor
Nu-i de apă ci de dor.

Cine dracu a mai văzut
Bujor negru în grădinuță
Și fecior fără drăguță,
Georgină crescută întors
Și fecior nedrăgostos.

Și bade cum îmi ziceai
Când la mine sara veneai
Veneai la noi la porțiță
Și tu îmi jurai credință
Cerul pe noi de-a cădea
Tu, bade, nu mi lăsa,
Că îți place gura mea
Cerul pe noi n'a picat
Tu bade, m'ai înșelat
Și pe alta îți ai afiat.

Din America.

Culeasă de *Nicolae Riscuția*, emigrant.

Frunzuliță grâu mărunț
Măicuță când m'ai făcut,

Ai beut apă...
Să mă duc... viu,
Ai beut apă...
Că să um...
Cine nu... dorul
Puie pe... piciorul.

Pus-am gândul de plecare
Să mă duc în depărtare,
Și mereu m'am pregătit
Ceastul cel greu mi-a sosit,
Am lăsat părinți plângând
Trist în urma mea privind,
Maică când eram băiat
Tu tare te-ai bucurat,
Dar tot nu te-ai gândit
C'oi plecă de lângă tine
Călcând țară după țară
Și cu inimă amară,
Și nu ți-a venit în gând
Că vei rămânea plângând,
În largul mării privind.

Doamne ajută și grijește
Pe cel ce călătorește,
Așa într'o depărtare
Peste oceanul cel mare.

ne suferi?

ac, de constipație, de lipsă de poftă de mâncare?

Acela să facă experiență cu apa amară naturală **HORGONY** recomandată de mai multe sute de medici. Înainte de dejun dacă se ia o jumătate de pahar din apa amară **HORGONY** după una până două ore își face efectul dorit, și revine pofta de mâncare în stare bună generală. — Apa naturală **HORGONY** nu are gust rău și nu provoacă nici un gust neplăcut. Se poate căpăta în toate prăvăliile cu ape minerale, în băcăni și farmacii. La lângulă să se ceară lămurit apa amară naturală **HORGONY**.

Proprietari: **Loser János**, Budapest

școală și mult cercala ei învățătorime. Acela, cari purtăm sarcina acestei grele chiemări în aste vremuri furtunoase, numai noi știm situația cea grea în care se află astăzi aceia, cari luat-au asupra lor martiriul de învățători ai neamului.

Când am văzut indolența onoratei înțelegerițe române din localitate, față cu adunarea reuniunii înima ni-s'a umplut de legitimă mâhnire!..

Conform programei la 8 ore a. m. s'a oficiat prin Prea On. domn protopop dr. Traian Putici parastas întru odihna răposatului profesor preparandial Teodor Ceontea.

— Din inteligența lui, ați primit hrană spirituală, din inima lui caldă v'ați încălzit inimile d-voastre pentru tot ce e nobil; iar din caracterul său integru, v'ați format caracterele d-voastră, — a zis părintele protopop în scurta, dar semnificativa sa cuvântare dela finea parastasului.

De regretat este faptul, că la parastas au fost atât de puțini membrii, deși unii erau sosiți de cu seara.

La 8 și jum. s'a oficiat invocarea Duhului sfânt, prin Prea On. D. protopop.

La 9 ore a. m. s'a deschis adunarea, în sala cea mare dela »Fabrikshof«, prin un avântat și cald discurs al v. prezidentului Iuliu Vuia, care a condus cu probata-i energie aceea adunare, nu prea ușor de condus.

Expresiunea feții sale ne spunea, de câtă durere era cuprins sufletul său blând, în acele momente.

Prezentând adunării pe Prea On. domn dr. Traian Putici ca comisariul ven. consistor, iar pe domnii Iankovics și dr. G. Lukács ca reprezentanții inspectorului regesc, aceștia salută adunarea urându-i succes desăvârșit.

La apelul nominal răspund 124 membri, 46 din tractul Timișorii, 26 din al Belințului, 31 din al Comloșului și 21 din al Lipovei.

Adunarea își constituie biroul, proclamând de notar pe Dimitrie Roman, iar bărbai de încredere pe Ștefan Faur și Damian Sebeșan.

După prezentarea raportului comitetului și al cassarului general, adunarea alege o comisiune: P. Baran, I. Cismaș și E. Popoviciu; care primind actele, se retrage numai decât pentru studiere.

Scuzele insinuante din partea membrilor absenți, adunarea nu le primește, nefiind ajustate conform prescrișelor regulamentului.

Urmând disertațiunile, s'a citit:

1. »Carl sunt relele impedecătoare frecvențunel școlare și care ar fi modalitatea sanării lor« de Antoniu Nevrincean.

2. »Desvoltarea gustului estetic în școala populară« de Ioan Giuchici.

Ambele disertațiuni s'au declarat de succese, votându-se disertațiilor mulțumită protocolară; nu altcum s'a primit și amandamentul făcut de v. prezidentul I. Vuia pentru asigurarea unei frecvențațiuni mai normale.

Urmând referada comisiunei cenzurătoare, aceea prin referentele P. Baran propune, iar adunarea, după lămuririle și promisiunile v. prezidentului de a face ordine în afacerile reuniunii:

a) ia la cunoștință raportul comitetului și b) al cassarului Avram Blaj, care a încasat abia 301 cor. 46 fil., dela membri ordinari.

Absolutor nu i-se votează, până nu se va prezenta socoata în ordine și până ce esactorul P. Baran ne va fi compus evidența restanțelor reuniunii.

c) Membrului I. Anuica, căruia i-a ars mobilele, cu ocazia arderei școalei, i-se votează un ajutor de 100 cor.

Bugetul anului 1908 se votează cu erogatele de 190 coroane.

În șirul propunerilor:

1. La propunerea membrului Blașiu Codrean, adunarea exprimă mulțumirile sale tuturor factorilor cari au conlucrat la ameliorarea sortii materiale a învățătorilor, special însă *bravului popor*, care din însuflețire și curat sentiment de jertfă a ridicat învățătorimeii salariul.

2. La propunerea membrilor: T. Pop, I. Vuia și G. Tomi, adunarea roagă pe ven. consistor a dispune, ca comunele cari au ridicat salariile, să le și solvească conform prescrișelor noii legi, unde însă nu s'a manifestat *destul interes* pentru salvarea școalelor, să se esmită comisari consistoriali, oameni cu autoritatea și inteligența recerută, cari să însuflețească poporul pentru cauză, iar unde poporul nu poate, să se facă încă la timpul prescriș în lege demersuri, pentru cererea ajutorului de stat.

La propunerile v. prezidentului I. Vuia, adunarea decretează:

tru serbările școlare întru amintirea marelui Andrei, să deie învățătorimeii: poezii, cântece și discursuri acomodade.

Pentru serbările dela Reșinar delegă pe v. prezidele I. Vuia, iar în caz de impediment pe dl Sebeșan, pentru a reprezenta reuniunea oficială.

b) În conțelegere cu reuniunile surori din dieceza Arad și Caransebeș să iau demersuri, ca cu ocazia aniversării de un secol a existenței pedagogiului aradan, să se aranjeze o expoziție culturală în saiele seminarului diecezan.

c) Comitetul să facă demersuri ca organul reuniunii aradane să se facă organ al tuturor reuniunilor din dieceza Aradului; schimbându-se în revistă săptămânală.

Cea mai bună impresie a făcut telegrama Prea S. Sale dlui episcop Ioan I. Papp, de următorul cuprins: »Salutând învățătorimea întrunită în adunare generală împlorăm binecuvântarea cerului asupra lucrărilor ei menite a promovă cultura și *întărirea neamului sub scutul bisericeii noastre străbune*. Episcopul Ioan«.

Aceștea a premers adunarea prin o telegramă trimisă Prea S. Sale, dând expresiunea sentimentelor sale de fiiască stimă și recunoștință.

Abzicerea prezidentului reuniunii dr. Traian Putici să primește, însărcinându-se cu conducerea afacerilor reuniunii vice-prezidentul Iuliu Vuia.

Adunarea generală proximă s'a decis a se ținea la Lipova, pe acelaș timp când reuniunea soră aradană își va ținea adunarea sa la Radna; așa mod că deschiderile adunărilor să se facă în acelaș timp, iar celelalte ședințe să se țină alternativ, ca așa mod membrii să participe la ședințele ambelor reuniuni.

La ora 1 p. m. vice-președintele punând la inima membrilor viul interes pentru reuniune și soarta școalelor, le urează an nou fericit și ca toți să se reîntoarcă mângăiați în mijlocul familiilor lor; decherând adunarea de închisă.

După informațiunile primite, imediat după adunare energicul v. prezident a condus ședința comitetului în care s'a acceptat bogatul său program de muncă pentru adunările din despărțăminte și s'a luat severe dispozițiuni pentru încasarea lacșelor.

Nădăjduim, că dragostea pentru cultura neamului a v. prezidentului acestei reuniuni va trezi a-

ceasta corporațiune la o activitate mai rodnică, va deștepta în membrii ei ambiția vremilor apuse din anii 1883/4, când aceasta reuniune era idealul reuniunilor învățătorescilor din mitropolie.

Cei chiețați la muncă!

Amicul culturei.

Din România.

Regele și armata. »Monitorul oficial« cu data de 1 Ianuarie 1908 v. publică următorul:

Înalt ordin de zi.

Ostași,

»În împrejurările grele prin cari a trecut România în anul din urmă, sunt fericit să constat că armata, purtrea pătrunsă de sentimentul datoriei, a fost la înălțimea chemării sale.

»Totdeodată ați dovedit cât de adânc este înrădăcinat în inimile d-voastre spiritul disciplinei militare.

»Țara întregă, împreună cu mine, vă privim dar cu o depină încredere și suntem recunoscători pentru purtrea voastră bărbătească întru restabilirea ordinii turburate, care a făcut cu puțință îndeplinirea operei de reforme cerute de toți. Astăzi nu mă pot îndoi că, la orice vijelie, veți fi gata la toate jertfele pentru a asigura viitorul și propășirea patriei.

»Vă urez din tot sufletul un an bun și liniștit, rugând pe Dumnezeu să vă dăruiască fericire și sănătate.

»La mulți ani!

»Dat în București la 1 Ianuarie 1908

Anul Nou în București. — La palatul regal. Cu ocazia zilei de 1 Ianuarie registrele palatului au fost deschise toată ziua și fură acoperite de mil de iscălituri, de înalți dignitari ai statului, de miniștrii României și ai străinătății, de persoane din înalta societate și de reprezentanții tuturor claselor populațiunii.

Suveranii au primit telegrame de felicitare dela M. M. L. L. Impăratul Germaniei și al Austriei, regele Italiei, asemenea aproape dela toți suveranii și șefii de stat ai Europei.

Au mai sosit nenumărate telegrame din toate colțurile țării și din străinătate.

Domnul Dimitrie Sturdza, prezidentul consiliului de miniștri, a prezentat Majestăților Lor felicitările consiliului de miniștri.

Altețele Lor Regale Prințul și Princesa României cu copii Lor au venit să-și prezinte dorințele Lor față de Suverani și au dejunat la palatul regal.

La mitropolie. Ca de obicei la mitropolie s'a oficiat liturgia și Te-Deumul.

Principele moștenitor și prințul Carol au asistat la ceremonie, acompaniați de casa militară regală și princiară.

Au mai asistat la ceremonie dl D. Sturdza, prezidentul conziliului, dl A. Carp ministrul domeniilor, Toma Stellan, ministrul justiției, Emil Petrescu, prefectul de poliție și alți dignitari ai statului.

După Te Deum, Altețele Lor Regale se duseră în apartamentele P. S. Sale Mitropolitului primat căruia îi exprimară felicitările Lor cu ocazia anului nou.

Dl D. Sturdza și celalalți miniștrii asemenea prezentară felecitățile lor P. S. Sale Mitropolitului.

In redacție.

A. Bine frate, cum ai lăsat să plece Dinu fără să-ți iei adio dela el? Spuneai că ai să-i mai spui ceva foarte important...

B. (redactor responsabil). Nu-i nimic. Ne vom întâlni noi încurând.

A. Cum așa?

B. Păi vezi: ne-am dat rendez-vous la — Seghedin.

America-i tare bună
Dar departe și străină,
Cui îi place să dorească
După vatra strămoșească,
Că aici i atâta dor.
Câtă apă 'ntrun izvor,
Și aici i atâta jale
Câtă apă e în vale,
Căci sunt fabrici blăstămate
Măncare de sănătate.
Ieși la lucru și muncești
Și nu știi că ce pățești,
Pe de-asupra cucuind
Crinu trece fluierând,
Scapă ferul jos pe tine
Când nu bagi de seamă bine,
Te face una cu pământul
Și găsești pe loc mormântul.

Frunză verde și una
Rău m'a blăstămat malca
Să mă leagăn ca frunza
Ca frunza pe apă lină,
Ca omu 'n țară străină,
Să n'am Paști nici Rusale,
Numai tot plângând pe cale,
Eu și'n ziua de Crăciun
Plecăm suspinând pe drum.
În loc de-a merge la joc
Trag feru roșu din foc.

De-ai umb'ă din platră 'n piatră
Din englez nu-i face tată,
De-ai umblă din lume 'n lume
Din englez nu-i face mumă,
Nu mai petrec cu prietini,
Ci tot mă cert cu străin.

Acțiunea de scăpare a școalelor.

Poporul românesc respinge ajutorul de stat.

Comune brave.

Constanța.

Ni-se scrie: Vă aduc la cunoștință, că Constanța, filia comunei matre B. Comloș încă a înțregit salariul învățătoresc la 1000 cor. Cel ce țetesc foi, au fost mai insuficienți, dovadă, că dacă poporul nostru sare cu însufiețire în ajutorul școalei confesionale, meritul în mare parte îl are diaristica noastră română.

Recița-montană.

Primiți următoarele: Românii din Recița-montană ascultând de cuvintele însufiețite ale parohului lor, dl Ioan Popoviciu, au asigurat școala de 1100 cor. și 500 jurat o instituție de o românil din acest em- străini.

Chelmac

muna în Chelmac ne e spune că d sa n'a irii salariului învățăto- ndentul »Tribunei«.

Comitatul Timișorilor.

zezi că poporul nostru e de datorința sa, față și scump pe lume și în : biserica și școala sa

ocum în mai multe comune, chestiunii învățătorilor noștri conf. comitetele și sinoadele parohiale, în cari am observat ca un ostaș pățit, că unde preoții noștri n' au iubire de neam și conștiință de chemarea

oști — fie cu iertare zis — răutăcioși și invidioși, deci neconștii de chemarea și datorința lor, acolo numai vom pierde școlile noastre!

Și vai! de-o sută de ori vai! mai întâiu de acei preoți, cari iau acest lucru sfânt cu așa ușurătate de minte, trecând peste el la ordinea zilei și peste un netrebnic, căci nu numai ei, ci și școala noastră bisericească, va ajunge la respire, ca ea a Ierusalimului; ci cu ea și preotul nepăsător, renitent și răutăcios, căci școala despărțită de biserică, nu-i va mai da bisericii și preotului reștini buni și oameni de omenie ca până acum, ar el singur nu-și va putea face!

Am auzit într'un comitet parohial pe unii membri zicând: »Noi am da bucuroși aceasta sună, dacă am avea un dascăl harnic, dar al nostru e un leneș, un netrebnic, pentru care și plata cea de până-acum e prea destulă, căci pruncii noștri nu știu nimic« etc., etc.

La aceste observări s'a ridicat preotul și a zis: »Aici nu e vorba de învățător, ci de scăparea școalei noastre confesionale și de onoarea noastră națională«.

»Nu suntem noi cei chemați a judeca vrednicia ori nevrednicia învățătorului nostru acum, când datorința ne chiamă pe noi să ne arătăm că suntem vrednici a ne susține școala. Dacă careva are ceva contra neglijenței învățătorului, are timp d'acel înainte a-l arăta celor chemați, de a-l trage la răspundere, căci noi nu de dragul învățătorului actual, care mâne-poimâne se poate duce dela noi, ci de dragul școalei și a neamului românesc, a limbii marelui noastre osândite la pierire, și pentru vaza neamului nostru românesc, cari cer aceasta jertfă dela noi cerem, ca dacă le iubim pe acestea, ne iubim pe noi înșine și așa trebuie să o aducem pe altănaș națiunii«.

Acțiunile au fost bune, căci unanimitate s'a votat ridicarea salariului prescris de lege.

Intr'altă comună vecină, cu situație mult mai bună, au hotărât să ceară ajutor de la stat, și după câte am putut ști, chiar preotul a asmuțat poporul contra ridicării salariului, deși în ședințe s'a făcut că apără cauza.

Trecând seara cu trenul spre Timișoara, s'au suit în cupeul ce eram eu, mai mulți locuitori

din Lighed, o comună fruntașă din tractul Ciocovei, și fiindcă eu eram în vorbe cu alți călători tocmai despre salarizarea învățătorilor noștri, lighezenii începură îndată cu drag și iubire de neam a ne povesti că la ei tocmai ieri, Duminică, s'a hotărât urcarea salariului și cuincuenalelor inv. la suma prescrisă de lege.

Și la noi erau vre-o 2—3 inși contrari ridicării salariului, zicea unul dar bravul nostru preot N. Chicomban și președintele comitetului parohial emeritatul notar dl G. Nicolaeviciu, în trei rânduri au conchemat comitetul parohial spre acest scop, capacitând și luminând poporul cu staturile lor înțelepte, cărora prin pildă și prin exemple aduse înainte, că ce se întâmplă la școalele românești comunaie și de stat, le a succes a capacitate pe toți poporenii, de au votat ridicarea salariului și cuincuenalelor, începând cu 1 Ian. 1910.

Acest exemplu poate servi de îndreptar celor slabi de curaj, pe cari îi indemn, că dacă nu le succede primadată, să nu aducă hotărâre, ci să se pună de nou a lumina poporul, mergând acasă, sau chemând la sine acasă pe ceice nu pricepe marea însemnătate a școalei confesionale și să-l capaciteze, nu să grăbească de loc a pune la protocol acest păcat, care numai lor le va atrage blăstămii nepoșii strănepoșilor noștri.

Să nu ne țină de proști, acei preoți cari se scuză că nu-s în stare a capacitate poporul; căci noi, nu-i vom crede că nu pot!

Când cetim că Măldanul dintre munți stâncoși, a staverit salariul și cuincuenalele prescrise pentru doi învățători, când știm că Măldanul are un teritoriu mic, cu 270—280 numere de case contribuabile, pentru care plătește dare de stat abia 3—400 cor., când Vucova și Oioșagul cu câte 120 numere de case și cu teritoriu asemenea slab, de ce nu ar fi putut și Jertoful din pustiă bunăoară să-și susțină școala sa confesională ci au dat o de bunăvoie statului?

Acest răspuns, îl las în judecata m. st. cetitor!

Călătorul năcăjit.

Bradul din Zarand.

Brad, 1 Ianuarie 1908.

Frate Traiane,

N'avui fericirea să te revăd la reprezentanța din 28 Dec. 1907.

Mult, nespun de plăcut m'ar fi impresionat prezența ta.

Sunt convins, că afaceri obștești, de s'gur de mare importanță, te au reclamat alt-unde. Bine, că ți-a ajutat Dumnezeu.

Domnul ne a ajutat și nouă. Fost-am de față 47 membri din 72 în frunte cu ppresb. Cornel Lazar al Halmagiului și afară de cei obligați, mulți au venit de bună voie, nechemate, mai ales tineri, ca să vadă, să se convingă, cum ne știm însufleși de lucruri mari, de ideile fericitorilor noștri părinți, — și pe toți i a condus o simțire și un gând.

Vrednice lucruri au fost puse la cale. Lucruri, cari li vor servi spre onoare celor ce au fost de față. Asigurat s'a dezvoltarea mai departe a sfetului institut cultural, asigurat s'a mersul moral al învățământului primar prin regularea salariilor învățătorilor din Brad și Halmagiu, cari se solvesc din fondul gimnazial, întru toate conform legii, asigurat s'a prin buget salariul unui nou profesor gimnazial și luminat-ne am și asupra tuturor afacerilor puse la dezbateri. Toți au înțeles situația.

Ar fi fost tot atâtea momente înălțătoare pentru tine. Îndeosebi dacă ai fi auzit cum parohii conduse de preoți și fruntași vrednici, conștii de chemarea școalei române confesionale, au asigurat deja susținerea școalelor din Brad, Cebea, Criștior între orice eventualități normale și cum și alte parohii ca Vaca, Riblița, Mesteacăn, Junc, Luncoiu, Băița fac toate opintirile, ca școala română confesională — scumpa moștenire a părinților vrednici să-și păstreze pentru toate timpurile caracterul și să funcționeze pentru luminarea neamului și întărirea patriei prin fii bine educați, întregi trupește și sufletește.

Dar, dacă nu ne-am putut revedea, nu des-perez. Avem încă multe afaceri, unde ne vom pu-tea revedea!

Să rugăm numai pe bunul Dumnezeu: să ne dea ajutorul său sfânt, ca să ne putem împlini datorințele îndreptate spre tot ce-i bun, frumos și plăcut lui Dumnezeu și oamenilor buni!

Fii fericit tu și ai tăi iubiti!

Amicul: Pavel.

Vieța din America.

Dimitrie Selagian din Nădlac, emigrat în America ne roagă să-i publicăm articolul de mai la vale, care descrie viața din mult blagoslovita America:

În interesul publicului românesc, vă rog să binevoiți a publica în coloanele mult prețuitului ziar al Dvoastră »Tribuna« următoarele șire despre America, în care mă voi nizu a descrie viața americană.

În primul rând e drept și poate ar fi și păcat să ne batem joc de istețimea și sirguința americanilor sau bunăstarea materială a lor din care toți sunt împărtașiți deopotrivă, în dulcea lor patrie fără de multă deosebire, căci unul e mai sărac și altul mai bogat. Dar cu durere trebuie să zic, căci pe cât sunt unele datini de bune pe atât sunt altele de rele, așa de pildă, invidia, pizma și ura, care este într'un grad înalt dezvoltată în poporul american și folosindu-se de pata acestor urități în tot minutul când se întâlnesc cu noi ropenii, mai ales acești din Ungaria, dacă de unde suntem ne batjocuresc și huiduesc fără cu tot de nu ni-e folos de câștigul adunat cu mult năcăz, apoi nu ni-e destul năcăzul avuț cu ei și lucrurile cele mai rele și mai grele, ci ne mai ajung și alte nenorociri și primejdii din cari bun e Dumnezeu dacă mai scapă cineva cu viață, și aproape nu se întâmplă nici o nenorocire care să nu fie împremnată și cu moarte de om, iară cei rămași în viață cu rănimile în oști și cu fețele palide strâng din dinți și se înfruntă celor nenorociți și punându-se pe drum călugăresc pentru a le așeză în cel reștat.

Într'altă parte, în unele stânci de piatră unde și moșmântul numai cu ajutorul unei fel de mașină poți să-l faci și și atunci în afanșime de abia un metru, unde nu peste multă vreme spalându-l ploile mai că rămâne afară coșciugul și aflându-l jivile și paserile cerului încep a-l căra în cioc pentru susținerea lor.

Locuințele lor de regulă sunt cam pe marginea orașelor făcute cam tot din lemn, afumate, scunde și mici, în cari nu poți să ai odihnă ori cât vei fi de zdrobit. Apoi în toate locurile și la toate lucrurile așa se tocmește trebile ca tot noi să fim mai rău chinuți. Căci oamenii cu suflet negru le storc și măduva din oase, ba unul dintre ei, stăpâni sau dădători de lucru se poartă chiar mai rău decât cu dobitoacele lor, dar ne-înțelegându-le limba înzadar ți-ai spune jalbele lui Stan ori Bran, căci nime nu te pricepe. Străin ești străin ți-e și pământul de sub picioare, și cel drept cu de aceștia, nu se laudă nime pentru că așa-i firea omului cu lucruri bune să se tot laude dar îi place să și tacă și să înghită suferințele și mizeria în care a ajuns de bună voie și nemănat de nime.

Și poate de multe ori e silință să și tacă căci nu știe a le descrie, sau chiar de ar și ști, se gândeste, că ce folos, căci numai năcăz și durere ar stărni în inimile celor de-acasă, până când ei nici așa nu are de loc nădejde să mai scape de viața-i mișelească în care a ajuns de bună voie. Așa stăm cu America întocmai ca cu o loterie tot al suțalea câștigă, iar cei nouăzeci și nouă își ruinează viața trăindu-se în norolul mizerabil al păcatelor și nefericirilor în care s'au înglodat și când dai de așa năcăzuri mari cari pătrund în adâncul inimii omenești atunci vrând nevrând trebuie să lacrămezi aducându-ți aminte de versurile:

Rabdă inimă și tac
Ca pământul care-l calci.

Iară eu din inimă rog pe frații mei români de pretutindenea să rămână acasă la căsuțele lor și să-și grijască de puținelul avut care-l au căci cine odată se scapă de ceea ce are cu greu și-l poate câștiga îndărăt.

Mișcarea culturală.

plu vrednic de urmat. În parohia (ppresb. Zarandului) s'a întemeiat în zile Nașterii Domnului un fond cultural și se va susține școala confesională resp. egulă salariul învățătoresc după lege. Unii ni vrednici s'au înscris îndată și au solte de câte 300—500 cor. Laudă se cultorii de frați și conducătorului lor, căci chip atât de vrednic se însufieșesc de ce nal prețios, de cultura națională confesio-neamului. De ar afla cât mai mulți, cari neze!

prezentățiunile lui Bârsan din ita — amânate. O depeșă din Orae anunță că reprezentațiunile dlui Bâr-unțate acolo pe 19 și 27 crt. au fost te pe altădată.

Centru abonații noștri.

găm pe toți abonenții noștri să roiască a grăbi cu plata abona-ului pe anul 1908, iar cei cari să plătească neamă-contrar li-se sistează lui.

cheltuieli, abonații și ne îngreuneze deci-ția, ci fiecare român de inimă aute a ușora soarta ziaristicii âne, plătind regulat.

NOTĂRI

AD. 15. Jan. 1908.

Revizuirea regulamentului camerei. Metul executiv al partidului independent va te azi proiectul de revizuire al regulamen-camerii, iar mâne după amezai partidul va conferință în chestia asta. Unele ziare un-ști au informația că afară de partidele coali-vor mai luă parte la conferință și disidenții, cerații, croații și partidul naționalist. Depu-coaliționiști sunt de acord toți asupra revil-regulamentului; îi preocupă numai timpul să se înceapă desbaterea lui în cameră. ababil că aceasta se va face înainte de votarea etului.

O știre falsă despre învățătorii din id. Ziarele românești »Gaz. Tr.«, »Lupta«, legraful român» au publicat toate o in-nație, că învățătorii noștri din Arad ar fi ce-ajutor dela ministru care li s'ar fi refuzat. Că unde au scos ziarele românești aceasta știre, o vor ști numai cei familiarizați cu felul de actare al ziarelor noastre, cari copiază toate hiobiile câte apar în foile ungurești. Știrea kactă apăruse adică într-o fișică locală din id, de acolo în ziarele din Budapesta. din astea ste în »Lupta« și apoi își face turneu în ce-ite, în ziarele din București, o minciună care odată este și o calomnie la adresa învățători-noștri. Firesc și cuminte ar fi ca ziarele ro-mânești să reproducă vești ce privește cutare (i-t din foaia românească ce apare acolo și asta, pot face cu atât mai mult cu ținutul Aradului, e are »Tribuna« slavă Domnului, cu un ser-licu de informații credem destul de bun. Dacă face, așa unde ar rămânea însă gloria lor de a blica ceva înaintea »Tribunei« irelevant dacă a-asta este chiar o prostie cum e în cazul de a.

Confrații dacă citeau »Tribuna« trebuiau să e că Aradul a fost cel dintâi care a întregit arele învățătoresți și că nici odată n'a cerut și va cere pe seama învățătorilor săi ajutoare a guvern. S'o iee confrății aceasta la cunoș-ă și să fie mai precauți, în știrile ce publică a »correspondenții lor speciali«.

— Episcop al Ciănadului; cu reședința în Timișoara, în locul decedatului Dessevffy a fost numit canonicul Csernoch János, deputat, mem-bru al partidului popular. Se respălătesc astfel servicii politice, iar bietul Németh, episcop sfințit, rămâne tot numai — ajutor, deja sub al treilea episcop. Csernoch își va exercita mandatul de deputat și ca episcop. E primul caz în Ungaria că un episcop preferă să fie în Cameră, iar nu în Casa Magnașilor.

— Rakovsky István, erou de scandal. Zia-rele din Budapesta aduc amănunte despre un scandal al cărui erou a fost vice președintele die-tel, Rakovszky. Onorabilul consilier intim și fra-tele său, deputat prânziau în »Hungaria«. Alături, la o masă, era familia unui nabab american, cu numele Palaciov: tata, mama și 4 domnișoare, frumșei. Cei doi fruntași maghiari le au fixat în așa chip și au făcut astfel de observații, încât familia a întrerupt masa și a plecat.

Familia aceasta avea însă de conducător și cu-noscut în Pesta pe sublocotenentul Oscar Kop-peler, dela ulani, care era și el în restaurant, la o masă îndepărtată cu niște colegi. Acesta vă-zând că americanii vor să plece, a grăbit la ei și l-a întrebat că ce s'a petrecut. Americanii l-au povestit, indignați. Ofițerul s'a dus atunci la frații Rakovszky, să le ceară numele și adresa. Aceștia s'au scuzat și l-au rugat să i prezinte americanilor, cerându-le scuze, dar Koppeler a zis: »Nam să le prezint astfel de bătăranic. De aci, se înțelege, provocare și duel. Ofițerul a du-elat cu Rakovszky Béla, răniți fiind amândoi. Cu vice președintele va duela mai târziu, fiind acum bolnav de influență.

Iată ce se petrece în capitala Ungariei în cel mai elegant restaurant... Iar erou al scandalului este... vice-prezidentul dietei.

Li e rușine și ziarelor maghiare.

— Alegere de învățător. În 9 Ianuarie a. c. a fost ales învățător în comuna Iam di Iosif Bogdan, absolvent de pedagogie.

† Toader Ionașcu. Despre acest român de origină transilvană, »Liberalul« din Iași scrie ur-mătoarele:

În numărul ziarului nostru de Mercuri am a-nunțat încetarea din viață la Năsăud, în Transil-vania a veteranului Toader Ionașcu, părintele amicului nostru, dnul Romulus Ionașcu, directo-rul școlii comerciale elementare. Dăm astăzi câ-țeva notițe din viața acestui din urmă grănicer dela 1848 din fostul regiment al II-lea de graniță din nordul Transilvaniei. Octogenarul decedat s'a născut în Năsăud, fosta reședință a districtu-lui (județului) Năsăudului, în anul 1823. Studiile le a făcut în fosta școală militară din Năsăud, pe care ungarii au ars-o în 1848 cu ocazia revolu-țiunii.

După sfârșirea studiilor a fost numit funcțio-nar la judecătoria cercuală (judecătorie de ocol) a regimentului (pe acel timp administrația și ju-stiția din acel ținut eră militară). La 1848 a luat parte în armata imperială la luptele, ce s'au dat contra ungarilor. După potolirea revoluției a fost numit membru în comisiunea însărcinată cu fa-cerea cadastrului, iar mai târziu inspector silvic peste pădurile comunelor grănițarești.

Falnică biserică din piața Năsăudului își dato-rește existența sîrguinței neobosite a acestui vred-nic român, care ca episcop a bisericii a adunat fondurile necesare pentru clădirea acelei frumoase biserici. Ca membru în consiliul comunal a con-tribuit la multe îmbunătățiri, ce s'au făcut în acel orașel cultural românesc. Mai târziu a fost numit asesor orfanal la sedria orfanală din Năsăud (tri-bunalul tutelar), iar după ce județul Năsăudului a fost incorporat cu județul Bistrița de către ad-ministrația ungurească fu permutat tot ca mem-bru tutelar la tribunalul din Bistrița, unde func-ționă până la 1880, când introducându-se limba ungurească în justiție și administrație s'a retras în mijlocul familiei la moșia sa din Năsăud. Soția decedatului, care a murit acum 9 ani, a fost fiica vestitului paroh dela 1848 Ioan Lazar, soră cu repausatul director al liceului din Năsăud, Ioan Marte Lazăr și nepoata lui Iacob Mureșanu, în-țemeitorul »Gazetei Transilvaniei«.

— Dramă înflorătoare. Ieri seara în apro-pierea gării Aradului, tinăra soție a industriașu-lui Mezei Vilmos a rănit de moarte cu două focuri de revolver pe o altă femeie, a lui Sipos

Sándor. Seara târziu femeia a și murit. Cazul e următorul: Familia Mezei fiindcă avuse anul trecut locuință la familia Sipos trăiau în cea mai bună armonie, până când femeia stricată a lui Sipos, care era o mijlocitoare de femei a reușit să ademenească pe calea necinstei și pe soția lui Mezei. În 15 Octombrie anul trecut, anume, femeia Sipos a invitat seara la cină pe cea alui Mezei, silind-o să bea cât mai mult. Femeia beuse mai mult decât putea ea să supoarte și aceasta îi fu n norocirea. La îndemnul femeii Sipos, amândouă au leșit la plimbare în ca să se mai recreeze — zicea haranca — când soția lui Mezei a fost condusă fi rea ei în casa economului Laza Duma din unde biata femeie a căzut pradă poftei n a bestialului om, pentru o sumă însemnă bani, dată femeii lui Sipos.

După ce femeia Mezei s'a deșteptat din și a văzut cum a fost înșelată, și-a propu răsborne. Faptul l-a descoperit și bărbatu care s'a solidarizat cu credincioasa i soți așteptat numai ocaziunea. Ieri seara s'au amândoi pe lucru. Femeia lui Mezei i calea femeii lui Sipos, pe care a rănit o c focuri de revolver, pe când bărbatul ei s la locuința economului pra căruia a tras două De groază Duma a leși zintat de bunăvoie la f

— Cunună eternă gimnazială din Brad pe tin Tipurița, inv. în Va ~~tot repausării fericitei~~ : Dec. 1907 30 cor. Dr. în Sânmiclăușul mare f diu Lipova 20 cor. D Eugenia, director gimn zalia Cutean văduva Deva, răposată la 17 I Dragomir și iubiții să și tată Simeon Dragomir fost notar ce Gurasada.

În veci pomenirea lor. Direcțiunea zială.

— Mulțumită publică. La fondul studenților dela gimn. din Brad au intrat maritimioase dela următorii p. t. domni: Lazar, ppresbiter în Hălmagiu, ca binefău viață taxa de 20 cor., Cornel Novac, f Almaș, jumătate din taxa de binefăcător 10 cor., Mihaiu Veliciu, adv., Chișineu, 15 cor.

Primească profundă mulțumită! Din gimnazială.

— Rescumpărarea felicitărilor de nou. Rog să publicați că următorii și-cumpărat felicitările de Anul nou pe sea uniunii de cetire din Jebel:

Ioan Ionescu, preot gr. or. în Jebel și tie Pop, avocat și proprietar câte 5 cor. Surlaș preot gr. or. 3 cor.; Vasile Loich de teologie 2 cor.; Grigoriu Palici, învățat Danclu, Vasilie Ciuta inv. pen., Cornel Ianu comerciant, Ioan Maier, medic, Efta Lifa, comunal, Marcu Mindescu, tutor orfanal Graure, maestru, Dănilă Albu, econom, cor. Petru Glăvan, 20 fil. La plata 24 cor Surlașiu, preot ort. rom.

— Anunț literar. Revista »Viața litr artistică« intrând în anul al III lea de ex va apare de aci înainte în editură proprie format mai mare și cu colaborarea mai forțe literare independente, tratând toate e nile culturale la ordinea zilei. Abonament (pentru Ungaria 7 lei) a se adresa dlui Cioflec, publicist, str. Fetei Nr. 13, Bu Revista apare în fiecare săptămână la 8 format folio.

— Nenorocire la patinaj. Paris. În l Boulogne s'a întâmplat o mare nenorocire tinsj. Gheața rupându-se 30 persoane au sub apă. 20 au putut fi salvate, 10 înși au însă în apă.

— Progresul mașinelor de sburat. nautul Farman din Paris a reușit să premiul Deutsch în valoare de 50000 lei.

Nouile experiențe făcute cu mașina sa de sbu-rat au fost încoronate de succes. După cum se știe premiul Deutsch eră destinat acelei mașini de sburat care va putea face un kilometru cir-

cular în jurul a doi stâlpi evoluând în circumferență între și în jurul stâlpilor, fără a atinge stâlpii și putându-se opri în repaus, după voință, între ei. Kilometru circular trebuia făcut în jurul acestor doi stâlpi și a altor doi așezați la o distanță oarecare. Farman a câștigat premiul făcând kilometrul circular într'un minut și 28 secunde.

— **Secretul unei bombe.** Un om din Paris, care a murit alaltăieri, a voit să facă o glumă nemai-pomenită cu ereditarii săi. În lăsamântul lui a fost aflată și o bombă, pe care desfăcându o cu mare teamă, poliția a aflat în loc de materie explozivă — zece mii de franci.

— **Jertfele luptelor cu taurii.** E lucru cunoscut că în Spania și azi mai sunt în vigoare luptele cu taurii, cărora în fiecare an le cad pradă multe vieți de om. Și anul trecut, 1907 și a avut jertfele lui în acele lupte medievale. Șapte luptători au rămas morți pe arenă, iar 82 au fost răniți. În întreaga Spania au fost omorâți în lupte 2980 tauri și 2720 cai.

— **Catastrofa de teatru din America.** Din Boyertow se comunică următoarele asupra cauzelor catastrofei:

Focul a luat naștere din cauza unui cinematograful stranjat în galerie.

Număroase persoane voind să se refugieze pe scenă care nu luase încă foc, au răsunat lămpile cu petrol incendind astfel scena. Pe scări s'au petrecut scene îngrozitoare.

Sute de persoane se aflau grămădite la uși, cuprinse de flăcări, iar cele din urmă au putut să se salveze. Unii voind să se salveze au doborât în jurul lor la pământ (mare femeile și copii). Alții s'au aruncat în aer pe trotuar unde au căzut zdrobiți.

În cele din urmă poliția a reușit să desfacă grupul. Până atunci însă zeci de persoane au pierit în flăcări sau înăbușite.

În timpul panicii care cuprinsese pe spectatori, parchetul se prăbuși îngropând pe toți cei ce nu se putuseră salva.

Numărul exact al victimelor nu s'a putut încă stabili.

Numărul răniților e foarte mare. De sub ruine au fost scoase număroase persoane a căror stare e disperată.

Victimele sunt în mare parte copii. Au pierit în flăcări familii întregi, scara de salvare neputând fi utilizată.

Ultimele telegrame sosite din Boyertow anunță că numărul morților trece de 100, iar acel al răniților de 150.

În sala teatrului se aflau 6—700 persoane.

În panica indescriptibilă ce-i cuprinsese pe toți, fiecare nu se gândea decât la dânsul.

Cel mai în vârstă în disperarea lor nu mai cruțau de loc copii.

Victimile sunt în genere copii mai mici ca 15 ani.

Mai tot orașul care numără 3000 de locuitori se află la locul catastrofei, unde se petrec scene sfâșietoare. Mulți părinți cari în disperarea lor voiau să se arunce în flăcări n'au putut fi împedcați decât cu mare greutate dela acest act.

Sub ruine se mai află număroase cadavre.

Intregul oraș e în doliu.

S'au adus cosciuge din alte orașe vecine. — Mai toate casele au fost transformate în spitale pentru îngrijirea răniților.

— Nu mai e păr cărunt — «Regulatorul de păr» al lui Fr. Radda dă părului cărunt de pe cap și barbă culoarea naturală: blondă, brunetă, brunetă închis sau neagră. Este un preparat foarte sigur și nestrucios, care nu vopsește nici pielea, nici albiturile.

Folosirea acestui neasemănat preparat e nu se poate

mai simplă: cu pieptenul muiat în fluidul acesta nestrucios se va atinge zilnic ca și cu un oleu perii pe cap și aceasta se va continua până când părul va câștiga culoarea naturală. Acest «Regulator de păr» este a nu se confunda cu alta preparate pentru păr de felul acesta. E de 25 de ani în circulație. Nenumărate recunoștințe, dovedesc succesul splendid obținut. Prețul: 1 sticlă: 2 cor. O sticlă de probă: 1 cor. Se vinde la: Friedrich Radda, apothecar în Páncsova. Magazin la: Iozef v. Török, în Budapesta. Király-utca.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

— Ședința de azi a camerei. —

Budapesta, 16 Ianuarie n.

Camera a ținut azi numai o scurtă ședință.

Măine va începe discuția asupra proiectelor de recruți și asupra legii de comasări din Ardeal.

Dela clubul național.

Clubul deputaților naționali va ține de seară ședință pentru discutarea proiectelor cari vin în discuția de mâine.

Măine clubul va participa prin delegații săi Teodor Mihali și Brediceanu la conferința comună a partidelor convocată în chestia revizuirii regulamentului.

Revizuirea regulamentului.

Asupra felului cum se va revizui regulamentul, ziarele de azi sunt informate că se va introduce în regulament dispoziția că dacă 150 deputați cer urgent, aceasta se admite.

Din Croația.

Banul Rauch a ținut azi o lungă vorbire către funcționarii cari i-s'au prezentat.

El a spus că se va reforma compromisul din 68 dintre Ungaria și Croația și se vor lărgi drepturile camerei croate.

Economie.

»Revista Economică« organul băncilor române și al asocierii acestora »Solidaritatea« apare cu începere dela 1 Ianuarie 1898 sub redacția dlui Constantin Popp, funcționar la »Albina«.

Ea apare în lunile Ianuarie, Februarie și Martie, ca și în trecut, iar în lunile Aprilie Decembrie de două ori pe lună, în extenziunea de 1½ coale.

Abonamentul este 12 cor. pe an și 6 cor. pe ½ an.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 15 Ian. 1908.

INCHEEREA la 1 ORĂ :

Grâu pe Apr. 1908 (100 klg.)	25 34—25 36
Secară pe Apr.	22 46—22 48
Ovăș pe Apr.	16 54—16 56
Cucuruz pe Mai 1908	13 94—13 96

INCHEEREA la 4 ORE :

Grâu pe Apr.	25 34—25 36
Secară pe Apr.	22 44—22 46
Ovăș pe Apr.	16 52—16 54
Cucuruz pe Mai 1908	13 96—13 98

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu				
de Tisa — — — —	23 K.	80—25		
Din comitatul Albai — — — —	24 »	10—25		
De Pesta — — — —	23 »	95—25		
Bănățenesc — — — —	24 »	20—24		
De Bacica — — — —	24 »	15—24		
Săcară — — — —	22 »	40—22		
Orzul de nutreț, cvalitarea I.	15 »	50—15		
» de cvalitarea II — — — —	15 »	30—15		
Ovăș » » I — — — —	16 »	40—16		
» » » II — — — —	16 »	—16		
Cucuruz vechiu — — — —				
» nou — — — —	13 »	07—13		

BIBLIOGRAFIE.

A apărut: »Luceafărul« nrul 23—24 conținând: Teodor Mihalci: Casa lui Mazăre. V. Buta: pcr. Octavian Goga: Iudita (poezie după I. Ciocârlian: Inimă de mamă (nuvelă). Brediceanu: Nepotriviri (nuvelă). Cronica noastră. Incă odată »Puterea întunecului« daritate interconfesională. »Die Karpathen« poziția de copii din Ilmbav. Bibliografie redacției. Pbșta administrației. Ilustrațiuni: Madona din Ognisanti. Florența. Niccolò Presentarea în templu. Giovanni Pisano. Ierusalim. Cimabue. Madonna de R. Giotto. Renunțarea Sf. Francisc la averile sale. Giotto. Ioachim la păstori. Giotto. Nașterea Mariei cu Elisabeta. Giotto. Plângerea Isus. Nașterea Sf. Ioan și darul numelui. Giotto. Tre Zaharie. Giotto. Căsătoria lui Sf. Francisc. Expoziția de copii din Ilmbav: cu copiii premiați. Primul premiat la expoziția de copii din Ilmbav.

Posta Administrației.

T. Ș. F. Am primit 20 cor. ca abonament 15 Ianuarie 1908. st. n.

Nicolau Vlad. Sellembeik. Am primit 10 cor. abonament până la 1 Iunie 1908.

Dum. Băgăria, Oravița. Am primit 6 cor. abonament până la 1 Ianuarie 1909.

Iovan Damian, Szerb-Csanád. Am primit 10 cor. abonament până la 1 Iulie 1908.

Iacob Druga, Ludușor. Am primit 2 cor. abonament până la 1 Ianuarie 1908.

Stefan Bog. mäsar, Kööd. Am primit 4 cor. abonament până la 1 Ianuarie 1909.

Petru Soppa, Fofeld. Am primit 6 cor. abonament până la 1 Iulie 1908.

Petru Marcu, Forotic. Am primit 3 cor. abonament pe 1907. Mai al 1 cor. de plătit până la 1 Iulie 1908.

Flore Popa, Șeitin. Am primit 3 cor. abonament până la 1 Ianuarie 1908.

Nicolau Soceriu, Cenadul-sârbes. Am primit 10 cor. ca abonament până la 1 Ianuarie 1908.

Nicolae Plișca, Ion P. Belde, Ioan M. Pavel Druiă. Dezna. Am primit câte 2—2 cor. abonament până la 1 Iulie 1908.

Redactor responsabil Ioan N. Iovan
Editor proprietar George Nichin.

Farmacia la „Regina Elisabeta“

laborator medical și cosmetic

Szeged, Csongrádi sugár-ut.

Recomandă preparatele celebre cu efect experimental sau gur. fabricate în laboratorul cosmetic și cunoscut sub numele „Elisabeta“.

Cremă de față „Elisabeta“ — de zi și de seară — redă feței fragezimea tinereții, împiedecă formarea și face să dispară imediat piștruiile, petele de fect și tot felul de necurătenți ale pielii. Prețul 1 și 2 cor.

Lapte de erin „Elisabeta“, contra tuturor boalelor de piele și a defectelor frumșetii, efect sigur. Prețul 1 cor.

Spirit de păr „Elisabeta“ după o folosire de câteva zile împiedecă formarea mătreții, întărește rădăcinile părului. Prețul 1 cor. 60 fil.

„Buzodol“ contra asudării picioarelor și a mâinilor — după o singură folosire, efect sigur și în cazurile mai grave. Prețul 1 cor.

Singurul deposit la fabricantul. Comandele din provincie se îndeplinesc punctual. La o comandă de 10 cor. se scooteste împachetarea și porto.

Lemle József, far

Întarea înaltă sufletul!

E DIMA: Cele mai frumoase compoziții de caracter bisericesc și lumesc pentru vioară și pian, coruri mixte și de bărbați acestui măiestru al muzicii au apărut la **EDNER** în Brașov. Catalog gratuit!

și librărie este un sortiment bogat în literatură românească, de unteșii scris și desen, deposit de hârtie, și aceste se află catalog, care se trimite gratuit.

L. Hepp Gyula

LIPPA.

Indă asortimentul lui de diferite **LIPPA**, anume opinci recunoscute cunoscătorii români din ținuturi veche.

FIRMA FONDATĂ LA ANUL 1860.

ul cel mai bun de îmfrumșetare din lume!

CREMA de față REGINA

pentru însușirea neîntrecută de îmfrumșetare la expoziția din 1900 Paris a fost dată.

CREMA de față BORCAN

ca cea cunoscută și cremă.

puțul cel mai bun de față.

CATA 10 niere.

vândat în laborator de chemical al lui

mesváry József

„apotecar”

Szeged, Petöfi Sugár-ut

Török József, apotecar, Budapest, G-n.

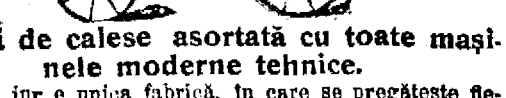
Szeszák S. és Fia

de măsură aranjate cu electricitate

Malom-u. 12.

în de trăsuri, care îndestulește

de pritenții; atelier de reparare.

de calese asortată cu toate mașinile moderne tehnice.

jur e unica fabrică, în care se pregătește fierul a trăsuri: fabricăm roate, facem lucruri ar, pielar și de lustruit sub conducerea personală, cu prețurile cele mai moderate.

astă principala e: lucrare bună și solidă, dar Serviciu prompt. — Răspundem imediat comandelor din provincie.

dăm diversele părți de trăsuri, cari se vând: așa „mănuștoare de noroi” cu șezutul închis bine dat în 1870. — Prețurent gratis.

ANUNȚURI

ste administrația »Tribuna« pe prețurile cele mai moderate.

Se caută un colaborator intern, la redacția »Tribunei«, și un practicant pentru administrația »Tribunei«.

Condițiunile se vor stabili în urmă. Reflectanții să se adreseze redacției și administrației separat.

Redacția și administrația »Tribuna«.

Contra boalelor de plumâni

a tusei, răgușelei, laringitel, se recomandă: pilulele Frankl (sulfonalac pil.) experimentate de medici. — Și bolnavul cel mai gingaș le ia cu plăcere.

Prețul unei cutii mare 2 cor. 40 fl.

Se găsește în farmacia:

Frankl Antal Szeged, Felsőváros 20.

Bancă de școală
Mobile de școală
Mobilă modernă de biurouri și fabricare de instrumente gimnastice.

Catalog de prețuri gratuit și porto franco.

Haltenberger Béla,

văpsitorle de haine, curățitorle chimică și fabrică de spălat în aburi.

KASSA.

Se curăță sau se văpșește cât se poate de frumos, haine de iarnă, blănării, haine de dame, bluse, toalete de bal.

Jachete de piele descolorate, se văpșesc într-o culoare închisă trairică.

Gulerele și manșetele, se curăță și se fac albe ca zăpada, fără chlor.

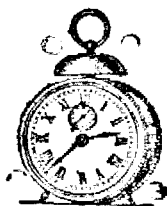
In casuri de doliu, se văpșesc imediat hainele în negru.

Firma pune mare preț pe expediarea cât se poate de repede și punctual pe postă și în provincie.

Odăjdii bisericesti, broderiile se curăță frumos și multă îngrijire.

Gratis! Gratis!

trimit oricui cine se adresează la mine, catalogul de prețuri care a apărut de curând despre

ciasornice de prima calitate și bijuterii, ciasornice bine regulate remon-toir cu 5 corcane 60 fil., un ciasornic de trezit perfect cu 2 cor. 90 fil.

Cadouri mari de Crăciun!

Győző Brucker Nándor és Társa
măiestru de ciasornice.

Győr 75.

Celce dorește a avea

RACHIE

ieftină,

FĂRĂ CĂZAN

acela să-și procure dela comerciantul

Radovan Popovits, în Ujvidék,

CARTEA

din care poate învăța cum să facă toate răchiurile și cum manipularea vinurilor.

Prețul acestei cărți e 6 cor.

Tot așa vând materialul necesar cu praf cu tot.

Prețul pentru 100 litre 8 cor.

Productele de ACID-CARBONIC din Muschong-Buziás stațiune balneară

aranjată din nou

expediază și afară de cartel lmediat cantitate cât de mare

ACID-CARBONIC-LICHID

chemicește curat și natural, în lichid din isvorele de acid carbonic din baia celebră Buziaș, pentru prepararea apelor gazease, pentru restauratori și alte scopuri industriale.

!! Cel mai spornic acid carbonic !!

Extrasul certificatului analizei chimice al institutului de a examina pe cale chimică mâncările și beaurile a. 1907 nr. 4615. „Mirosul și gustul” e normal. Conținutul de acid carbonic: 99-57%. In urma examinării s'a constatat că aceste corespund pe deplin cerințelor higienii publice și pe baza conținutului carbonic bogat se ovalifică de cel mai bun. Cu informații servește prompt:

uroul de expedare de produse acid-carbonice și ape minerale al stațiunii bincare Muschong-Buziás în Buziás-Fürdő. (MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZEN-SAV MŰVEK ÉS ÁSVÁNYVIZEK SZÉTKÜLDÉSI TELEPE BUZIÁSFÜRDŐN).

Adresa telegrafică: Muschong-Buziásfürdő. Telefon interurban

STIMATE DOAMNE!

Comandați numai odată de probă cosmeticul de înfrumșetare
Crema Havasi-Gyopár de dr. Biró
și Vă veți convinge că acest cosmetic minunat îndepărtează imediat
pistruiile, petele de ficat și tot felul de erupțiuni de pe fața feței, și îi
dă o frăgezime tinerească. Un borcan mare 1 cor. Săpunul 70 fil.

Cel mai eficace preparat contra anemiei, lipsa de
apetit și nenositare este preparatul alui Dr. BIRO **Tokaji China-Vasbor**
Are un gust plăcut, întărește și curăță sângele. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fil.

„ARANYHARMAT“.

Prin întrebuințarea căruia se poate colora părul în blond-auriu. Acest mijloc
e nestrăicios atât pentru păr cât și în general pentru sănătate. Nu vopsește!
Nu murdărește! Prețul unei sticle cu îndrumare 3 coroane.

Toate aceste se află în deposit principal la:

Farmacia W O L F F, Kolozsvár.

Correspondență particulară în limba română!

Filială în T.-Recaș.

Filială în Buziaș.

Expositură în Toracul-mic.

„TIMIȘIANA“

institut de credit și economii
societate pe acții în Timișoara.

Anul întemeierii 1885. : : : Depuneri : : Cor. 2.500.000.
Capital de fond Cor. 600.000. Fond de rezervă Cor. 200 000.

Primește depuneri spre fructificare și dă
deponenților 4^{1/2}%, după depuneri peste
20000 cor. cu abdicere de 90 zile 5% în-
terese netto. Darea de venit după capita-
lele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 cor. se pot ridica și se plă-
tesc fără abdicere. Depuneri și ridicări se pot face
pe cale postală. și se expediază franco.

Escomptează cambii cu 6%—8% interese.

Tot asemenea, acordă credite hipotecare
precum și amortizaționale în modul cel
mai culant.

Direcțiunea institutului.

Sprijiți industriașii români.

Avis!

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public
român că mi-am deschis în Curtici str. mare 531

Un atelier de tâmplărie (măsar) unde
efectuiesc tot felul de lucrări

ce se ating de această branșă.
Rugând onor. public a mă sprijini cu comanda sale.

Rămân cu deosebită stimă:

Jacob Cărătuș,
măiestru măsar.

Comande se efectuează prompt și repede.

Prețul ieftin.

Lucru bun și conștientos.

Vranits & Tausch

„La crucea de aur“

in NEOPLANTA (Nensau
Ujvidek)
strada Dunării (Donan-
Gasse)

Recomandă în binevoitoare at-
tune a prea onoraților Dom-
preoți și comune bisericesti m-
gazinul său bogat de revizi-
bisericești, ca

feloane, steaguri, cruci, ripid
candele, cadelnițe, baldahine
icoane sante.

Posedăm cel mai mare deposit în obiecte bisericesti,
și cu prețurile cele mai ieftine

Mare atelier pentru pre-
gătirea de iconostase,
tronuri, străni, am-
voane, sfesnice dela
simple până la cele mai
scumpe.

Institut de auritură
artistică pentru auritura
de iconostase, tronuri,
cadre și tot felul de or-
namentică bisericască,
cu prețurile cele mai
avantajoase.

La cerere catalog ilustrat
se trimite gratuit.

Asigurări contra focului: case,
bucate, mobile, vestminte, mărfuri

Agentura principală din Arad

A BANCEI GENERALE DE A-
SIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primesce oferte pentru asigurări din comitatele:
Arad, Bichis, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timișoara
și Torontal, — și le efectuează pe lângă cele 4 cu
favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: ospitale cu termen fix, rente
vestre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori,
pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceștia din
urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua
morții întemplate;
2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile
mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine
reviziate ș. a prin spargere;
4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, oucuru
ovės, viă (vinea), plante industriale: cânepă, in, himeș
nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la
agenturile noastre locale și cercuale mai în fie-
care comună și direct prin

Agentura
principală „TRANSSYLVANIA“ în Arad

Strada Széchenyi nr. L — Telefon nr. 899.

Asigurați contra grindinei: cucuruzul,
grâul, secara, ovězul și toată economia!